

СТАНОВИЩЕ

от доц. Емил Бачийски

за дисертационен труд на тема:

„ЖИВОТИНСКИТЕ ИЗОБРАЖЕНИЯ В БЪЛГАРСКАТА РЕЗБА ОТ КРАЯ НА XX И НАЧАЛОТО НА XXI ВЕК“

от Антон Иванов Георгиев

за присъждане на образователна и научна степен Доктор
по научна специалност „Изкуствознание и изобразителни изкуства“

Научен ръководител: доц. Роберт Цанев

Катедра Резба, ФПИД, НХА

Антон Георгиев завършва Средно специално художествено училище за приложни изкуства в Трявна през 1993 г., през 2011 г. се дипломира с образователно-квалификационна степен „бакалавър“, а през 2013 г. защитава и магистърска степен в катедра „Резба“ към Факултета за приложни изкуства в НХА. От 2009 г. до днес, участва в множество колективни, национални и международни изложби и скулптурни пленери, като на някои от проектите е куратор и организатор. От 2015 до 2022 г. реализира и седем самостоятелни изложби в различни галерии в град Трявна – градът, съхраняващ и развиващ в най-голяма степен традициите и художественото наследство в областта на българската дърворезба.

След проведен конкурс през 2021 г. е зачислен като редовен докторант към катедра „Резба“ в НХА. Към днешна дата е изпълнил успешно всички дейности по обучението, положил е всички изпити съгласно индивидуалния учебен план, като при реализация на дисертацията няма допуснати нарушения. С решение на Факултетният съвет на ФПИД и заповед № 0198–О от 26. 04. 2024 г. на Ректора на НХА е открита процедура по публична защита на труда и е назначен състав на научното жури.

Георгиев е активно работещ автор в съответното пластично направление и материал, с много изпълнени композиции именно в избраната за теоретична,

научна разработка посока и може да се каже, че формулирането на конкретна тема е осъществено подходящо спрямо натрупания му през годините богат практически опит. Дисертационният труд „Животинските изображения в българската резба от края на XX и началото на XXI век“ се състои от увод, структурирано в четири глави изложение, заключение, изводи и библиография на използваните литературни източници. Текстовата част от 181 страници е съпътствана в общо книжно тяло от приложение от 160 страници, съдържащо илюстрации на анализиранията произведения. Авторефератът от 34 страници, напълно отразява композицията на изследването и постигнатите в него резултати. С оглед на заявените в увода обект, цели и задачи, на финала на труда са дефинирани и научните приноси.

Избраната тема и разглежданият времеви период предопределят конструкцията на дисертацията – оформена много сполучливо и обхващаща всички основни аспекти и проявления в жанра. След краткия исторически преглед на образци от средновековието, Възраждането и следосвободенския период, подробно са коментирани процесите и съвременните тенденции в развитието на българската дърворезба. Детайлно са изследвани и анализирани възможните територии за моделиране на зооморфни изображения при художествената обработка на дърво – под формата на релеф или кръгла пластика за интериорни и изложбени пространства; като елемент или декоративната украса на обекти с функционално предназначение; като пластика, реализирана за екстериор или изпълнена по време на скулптурен симпозиум. Положително е и решението, да бъдат отразени спецификите на отделните категории при застъпването им в учебните програми на националните гимназии за приложни изкуства.

Фокусирането върху понятието „животински изображения“ предполага внимателно проучване на най-емблематичните произведения от периода, както и презентация на техните създатели. Някои от посочените автори са оставили огромна следа в българското изкуство и тук, те можеше да бъдат представени с кратки биографични справки, което щеше да подчертае постиженията и значението им за родната култура. Подобно пожелание се отнася и за номерацията на илюстрациите в приложението, която можеше да осъществи чрез препратки в

текста, по-голяма яснота при възприемане на информацията. В този контекст е и препоръката за изнасяне на цитираните източници в бележки под линия.

Въпреки забележките, смятам че научният труд на Георгиев коментира, анализира и обединява значително количество научни данни по темата. Определено, основната му задача – да се представи едно цялостно проучване и анализ на този жанр в изкуството, да се разкрие неговата същност, многообразие и възможности за формообразуване, е изпълнена. Много от изследваните произведения са реализирани през ХХІ век, тази форма е широко разпространена и популярна в съвременната пластика от дърво и теоретичното ѝ разглеждане е твърде актуално и необходимо, което подчертава и приносния характер на труда. Въз основа на всичко това, считам, че представеният за рецензиране дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за РАСРБ и му давам обща положителна оценка.

Предлагам на докторант Антон Георгиев да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор" по научната специалност Изкуствознание и изобразителни изкуства.

08. 08. 2024 г.
София

Доц. Емил Бачийски